

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی
طرح درس
✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽

عنوان درس: روش تحقیق در علوم تغذیه

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

درس پیش نیاز: ندارد

مدرسین: دکتر داود سلیمانی (۵۰٪)، دکتر عبدلی (۵۰٪)

طراح طرح درس: دکتر داود سلیمانی

مخاطبان: دانشجویان رشته کارشناسی ارشد تغذیه

ساعت مشاوره: شنبه ها، ساعت ۱۲-۱۰

زمان ارائه درس: یکشنبه ها، ساعت ۱۲-۱۰

نیمسال اول: ۱۴۰۲-۱۴۰۳

هدف کلی درس:

آشنا ساختن دانشجویان با اصول، مفاهیم، تکنیک ها و روش های تحقیق و بررسی

اهداف کلی جلسات (جهت هر جلسه یک هدف):

۱. آشنایی با مبانی تحقیق
۲. آشنایی با چگونگی انتخاب یک طرح تحقیقاتی
۳. آشنایی با رئوس مطالب یک گزارش تحقیقاتی
۴. آشنایی با بیان مساله تحقیق
۵. آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته (۱)
۶. آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته (۲)
۷. آشنایی با تنظیم اهداف تحقیق
۸. آشنایی با انواع متغیرها
۹. آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (۱)
۱۰. آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (۲)
۱۱. آشنایی با جامعه پژوهش و روشهای نمونه گیری
۱۲. آشنایی با محاسبه حجم نمونه
۱۳. آشنایی با طرح ریزی برای جمع آوری داده ها
۱۴. آشنایی با تجزیه و تحلیل داده ها
۱۵. آرایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو
۱۶. آرایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی با تنظیم مبانی تحقیق

اهداف ویژه: تغییر نگرش نسبت به مفهوم پژوهش

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. هدف از انجام یک طرح تحقیقاتی را شرح دهد.
۲. اجزاء و نحوه طراحی یک طرح تحقیقاتی را توضیح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با چگونگی انتخاب یک طرح تحقیقاتی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با خلق سوال با هدف انجام پژوهش
- در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. Gap of knowledge را تعریف کند.

۲. Situation analysis را توضیح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با رئوس مطالب یک گزارش تحقیقاتی

اهداف ویژه: آشنایی با انواع مناسب نمودارها، تصاویر و جداول

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. قسمت های اصلی یک گزارش نهایی تحقیق شامل: بخش مقدماتی (پیش نوشته) بخش اصلی (نوشته) و بخش ضمایم (پیش نوشته) را توضیح دهد

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با بیان مساله تحقیق

اهداف ویژه:

آشنایی با اهمیت بررسی نظریات و تئوریهای موجود در خصوص موضوع مورد پژوهش

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. در خصوص یک عنوان پژوهشی مواردی از قبیل اینکه دیگران تا کنون در باب این موضوع چه کاری انجام داده اند، این پژوهش می خواهد چه چیزی به دانش موجود در این حوزه افزایش دهد، سوالی که با انجام این پژوهش به آن پاسخ داده خواهد شد و روشی که با آن به این سوال پاسخ داده میشود را توضیح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته (۱)

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با منابع قابل استناد در حوزه علوم تغذیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. نحوه تعیین واژگان کلیدی، جستجوی منابع، یافتن منابع، طبقه بندی منابع، گزینش منابع، خلاصه سازی منابع، نقد منابع، و تدوین مبانی تحقیق مورد نظر را شرح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته (۲)

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با منابع قابل استناد در حوزه علوم تغذیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. نحوه تعیین واژگان کلیدی، جستجوی منابع، یافتن منابع، طبقه بندی منابع، گزینش منابع، خلاصه سازی منابع، نقد منابع، و تدوین مبانی تحقیق مورد نظر را شرح دهد.

جلسه هفتم:

هدف کلی: آشنایی با تنظیم اهداف تحقیق

اهداف ویژه: آشنایی با تفکیک اهداف اصلی با اهداف فرعی

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. منظور از هدف کلی، اهداف ویژه، هدف کاربردی سوالات، فرضیه ها، متغیرهای تحقیق و مقیاس های اندازه گیری را توضیح دهد.

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با انواع متغیرها و نقش آن در تحقیق

اهداف ویژه: آشنایی با انواع و نقش متغیرها براساس اهداف تحقیق و مقیاس متغیرها

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. بایستی قادر باشد که نوع و نقش متغیرها در یک طرح تحقیقاتی را مشخص نماید.

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (۱)

اهداف ویژه: آشنایی با جایگاه و ارزش مطالعات اپیدمیولوژیک در علوم تغذیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. انواع مطالعات مشاهده ای اعم از توصیفی، تحلیلی را شرح داده و با هم مقایسه نماید.

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (۲)

اهداف ویژه: آشنایی با جایگاه و ارزش مطالعات اپیدمیولوژیک در علوم تغذیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. انواع مطالعات مداخله ای اعم از تجربی، شبه تجربی را شرح داده و با هم مقایسه نماید.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با جامعه پژوهش و روشهای نمونه گیری

اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم و معنی (unbiased representative) در فرایند نمونه گیری

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. مفاهیم اصلی در مقوله نمونه گیری از قبیل: عنصر، جمعیت، چهار چوب، متغیر، نمونه و معرف بودن را توضیح دهد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با محاسبه حجم نمونه

اهداف ویژه: آشنایی با هدف از تعیین حجم نمونه براساس متغییر اصلی مطالعه
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. شاخصه های اصلی در تعیین حجم نمونه در انواع مطالعات مشاهده ای و مداخله را از مطالعات قبلی استخراج نماید.
جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی با طرح ریزی برای جمع آوری داده ها
اهداف ویژه: آشنایی و مقایسه استفاده از اطلاعات و مدارک موجود و روش میدانی
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. زمان و نحوه استفاده از انواع روشهای گرد آوری را توضیح دهد.
۲. سوالات مربوط به پیش از گردآوری داده ها همانند: داده های مربوط به چه چیزی گردآوری شود؟ چرا داده ها گرد آوری می شود؟ داده ها چگونه گردآوری می شود؟ داده ها را چه کسانی گردآوری می کنند و .... را توضیح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی با تجزیه و تحلیل داده ها
اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم داده های کمی و داده های کیفی
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. شاخص های مرکزی و پراکندگی را توضیح دهد.
۲. انواع و کاربرد آزمون های متداول آماری در تجزیه و تحلیل داده ها را شرح دهد.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آرایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو
اهداف ویژه: آشنایی با نحوه نقد و بررسی و دفاع از عناوین تحقیقاتی
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. یک پروپوزال پژوهشی را نوشته، آرایه و از آن دفاع نماید.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آرایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو
اهداف ویژه: آشنایی با نحوه نقد و بررسی و دفاع از عناوین تحقیقاتی
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. یک پروپوزال پژوهشی را نوشته، آرایه و از آن دفاع نماید.

منابع:

1. Designing clinical research: an epidemiologic approach / by Stephen B. Hulley, ... [et al.]. 2nd ed.: Lippincott, Williams & Wilkins, Epidemiology—Research—Methodology. I. Hulley, Stephen B. [DNLM: 1. Epidemiologic Methods. 2. Research Design. WA 950 D457 2007] R853.C55D47 2007
2. Designing and Conducting Health Systems Research Projects. Volume I: Proposal Development and Fieldwork. World Health Organization / International Development Research Centre 2003.

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی

وسایل و رسانه های کمک آموزشی :

پاورپوینت

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (درصد)	روش	آزمون
۱۰-۱۲	متعاقباً اعلام می شود	۵۰	تشریحی	آزمون میان دوره
-	متعاقباً اعلام می شود	۵۰	تشریحی	آزمون پایان ترم

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- حضور منظمی در جلسات کلاس درس، حل تکالیف و مباحث کلاسی داشته باشند.
- از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
- با اساتید ذکر شده برای برگزاری کلاس ها هماهنگ باشند.
- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند

بسمه تعالی

جدول زمانبندی درس روش تحقیق در علوم تغذیه
روز و ساعت جلسه: یکشنبه ها ساعت ۱۲-۱۰

جلسه	موضوع درس	مدرس	تاریخ	روش تدریس (نرم افزار / وسیله کمک آموزشی)
۱	آشنایی با مبانی تحقیق	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۷/۲	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۲	آشنایی با چگونگی انتخاب یک طرح تحقیقاتی	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۷/۹	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۳	آشنایی با رئوس مطالب یک گزارش تحقیقاتی	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۷/۱۶	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۴	آشنایی با بیان مساله تحقیق	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۷/۲۳	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۵	آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته ۱	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۷/۳۰	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۶	آشنایی با مروری بر مطالعات گذشته	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۸/۷	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۷	آشنایی با تنظیم اهداف تحقیق	دکتر سلیمانی	۱۴۰۲/۸/۱۴	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۸	آشنایی با انواع متغیرها	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۸/۲۱	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۹	آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک ۱	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۸/۲۸	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۰	آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک ۲	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۵	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۱	آشنایی با جامعه پژوهش و روشهای نمونه گیری	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۱۲	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۲	آشنایی با محاسبه حجم نمونه	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۱۹	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۳	آشنایی با طرح ریزی برای جمع آوری داده ها	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۲۶	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۴	آشنایی با تجزیه و تحلیل داده ها	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۳	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۵	ارایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو	دکتر عبدلی	۱۴۰۲/۹/۱۰	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)	۱۴۰۲/۹/۱۷	دکتر سلیمانی	ارایه یک نمونه پروپوزال پژوهشی توسط دانشجو	۱۶
امتحان پایان ترم				۱۷

تاریخ تحویل: ۱۴۰۲/۶/۱۸

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس: دکتر داود سلیمانی

نام و امضای مدیر گروه: آقای دکتر امیر صابر

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: آقای دکتر معین بشیری